

Tidningens texter

Journalister skriver faktatexter (notiser, artiklar och reportage) och åsiktstexter (ledare, krönikor, kåserier och recensioner).

Läsare skriver insändare och debattartiklar.

Experter, opinionsbildare och politiker skriver debattartiklar.

Notis

Notisen är den mest komprimerade tidningstexten - kort men informativ.

Notisen är ofta bara fem-sex meningar men svarar på flera av de journalistiska frågorna vad?, var?, när?, vem?, hur? och varför?

Nyhetsartikel

Nyhetsartikeln handlar om något som nyss har hänt i vår omvärld - allt från krigsutbrott till senaste lokalderbyt. Nyhetsartikeln har rubrik och ofta en bild med bildtext. Många artiklar har en faktaruta i anslutning till texten. I de flesta svenska tidningarna inleds artiklarna med en fetstilt ingress. Den korta ingressen i början av nyhetsartikeln ska göra läsaren nyfiken. Ingressen svarar ofta på två eller tre av frågorna Vad?, var?, när?, vem?, hur? och varför? Ingressen ska helst inte vara mer än 2-3 meningar och alla onödiga ord måste skalas bort! Nyheten är viktigare i ingressen än källan - den kan komma sedan.

Reportage

I reportaget ges journalisten möjlighet till längre och mer personligt berättande, och kan skriva i jagform. Reportaget förutsätter att skribenten har varit på plats för att kunna beskriva miljöer, personer och händelser mer i detalj.

Ett reportage kan vara en uppföljning till en nyhetsartikel, eller helt fristående. Reportage som är obundna i tiden, det vill säga att de inte måste publiceras en viss dag, kallas ibland featurematerial.

Ledare, debatt och insändare

På ledarsidan, debatt- och insändarsidorna tar skribenten tydlig ställning i olika frågor. Syftet är att försöka påverka och skapa debatt.

Det är bara på ledarplats som tidningens politiska ställningstagande ska framgå. Vanligtvis skrivs ledaren av journalister anställda på ledarredaktionen. De journalisterna skriver aldrig nyhetsartiklar.

Krönika

Krönikan är en personlig reflexion kring ett tema, där journalisten är starkt närvarande och redovisar ett personligt engagemang som kan vinklas mer eller mindre skarpt. Exempel är Linda Skugge, Jan Guillou, Yrsa Stenius, Liza Marklund.

Kåseri

Kåseriet är betydligt mer lättsamt än krönikan. Det viktigaste syftet är att roa läsaren. Kåseriet bygger ofta på små vardagliga händelser där läsaren kan känna igen sig.

Intervju

Att göra en intervju är en journalistisk metod för att få nyheter och information. Såväl bakom en kort notis som bakom ett långt reportage ligger ofta en intervju - på telefon eller ute på plats.

Att journalisten har gjort en intervju visar sig oftast i citattecken eller talstreck (på journalistiskt språk "prat-minus"): - Jag vill ha längre sommarlov, säger Måns Månsson.

Personporträtt

Här är intervjun med en person i fokus. Frågor och svar markeras ofta. En tillhörande faktaruta om personen är vanligt.

För att kunna ge läsaren en så djup bild som möjligt av "intervjuoffret" kan reportern tala med några människor i intervjupersonens omgivning - föräldrar, arbetskamrater, vänner och ovänner.

Recension

I en recension uttrycker journalisten sin personliga åsikt om teater, film, musik, litteratur och konst. Recensionerna finns ofta på kultursidor och ungdomssidor.

En välskriven recension uppfyller tre syften:

- att informera om att en bok eller film har kommit ut och vad den innehåller,
- att förmedla recensentens personliga åsikt,
- att ta upp en diskussion kring ett fenomen, till exempel kring den senaste vågen av ungdomsböcker om fotboll.

UNT:s Medicenter.
Två timmar i händelsernas centrum.

Uppsala Nya Tidning